

เครื่องมือ

การใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผล
ฐานสมรรถนะ

สำหรับผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน



อาจารย์ ดร.วัสส์พร จิโรพันธ์
รศ.ดร.กัมต์ฤทัย คลังพล
ผศ.ดร.เลอลักษณ์ โอ๊กานนท์
ผศ.ดร.ณุชา สลึงค์



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถในการสื่อสาร

คำชี้แจง

แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารนี้เป็นการประเมินสมรรถนะผ่านการจำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อประเมินความสามารถในการใช้สถานการณ์ที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล การเจรจาต่อรอง หรือการแก้ไขความขัดแย้ง โดยเน้นให้ผู้เรียนใช้การสื่อสารอย่างมีเหตุผลและมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา:

สถานการณ์: การสื่อสารในกลุ่มทำงาน

สถานการณ์: หากนักเรียนเป็นสมาชิกในกลุ่มที่ต้องร่วมกันทำโครงการที่มีกำหนดส่งในสัปดาห์หน้า แต่มีสมาชิกในกลุ่มคนหนึ่งไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และสมาชิกคนอื่นต่างก็เหมือนจะตั้งใจไม่ความรับผิดชอบในการทำงานในส่วนที่ตนเองได้รับมอบหมาย นักเรียนต้องสื่อสารกับสมาชิกคนนั้นอย่างมีเหตุผลและแก้ไขสถานการณ์ให้โครงการเดินหน้าต่อไปได้

คำถามประเมิน:

1. นักเรียนจะเริ่มต้นการสนทนาอย่างไรเพื่อไม่ให้สมาชิกคนนั้นรู้สึกว่าคุณใจดี?
2. นักเรียนจะใช้เหตุผลในการอธิบายความสำคัญของการทำงานร่วมกันอย่างไร?
3. นักเรียนจะเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาและเจรจาอย่างไรเพื่อให้สมาชิกคนนั้นมีส่วนร่วมในการทำงาน?
4. นักเรียนจะปรับวิธีการสื่อสารของคุณอย่างไรหากสมาชิกแสดงท่าทีไม่ยอมรับคำวิจารณ์?

เกณฑ์การให้คะแนน

คำถามที่	ระดับคะแนน	คำบรรยายระดับคะแนน
1) นักเรียนจะเริ่มต้นการสนทนาอย่างไรเพื่อไม่ให้สมาชิกคนนั้นรู้สึกว่าคุณใจดี?	5 คะแนน	เริ่มต้นการสนทนาอย่างสุภาพและแสดงความห่วงใย ไม่ทำให้สมาชิกในทีมรู้สึกว่าคุณใจดี
	4 คะแนน	เริ่มต้นการสนทนาอย่างสุภาพ แต่สมาชิกในทีมอาจรู้สึกถูกตำหนิเล็กน้อย
	3 คะแนน	เริ่มการสนทนาแบบตรงไปตรงมา แต่สมาชิกในทีมรู้สึกว่าคุณวิจารณ์มากเกินไป
	2 คะแนน	การเริ่มต้นสนทนาเป็นเชิงวิจารณ์ชัดเจน ทำให้สมาชิกในทีมรู้สึกไม่สบายใจ
	1 คะแนน	การสนทนาเริ่มต้นด้วยท่าทีที่ไม่เหมาะสม ทำให้สมาชิกในทีมรู้สึกถูกใจดีอย่างรุนแรง
2) นักเรียนจะใช้เหตุผลในการอธิบายความสำคัญ	5 คะแนน	อธิบายเหตุผลถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันอย่างชัดเจนและมีเหตุผลที่ดี โดยเชื่อมโยงกับผลกระทบต่อโครงการและทีม

คำถามที่	ระดับคะแนน	คำบรรยายระดับคะแนน
ของการทำงานร่วมกัน อย่างไร?	4 คะแนน	อธิบายความสำคัญของการทำงานร่วมกันได้ดี แต่เหตุผลอาจไม่ครอบคลุมทุกด้าน
	3 คะแนน	อธิบายความสำคัญของการทำงานร่วมกันแต่ไม่เชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น
	2 คะแนน	การอธิบายความสำคัญของการทำงานร่วมกันไม่ชัดเจนหรือไม่สามารถใช้เหตุผลที่ดีได้
	1 คะแนน	ไม่สามารถอธิบายความสำคัญของการทำงานร่วมกันได้
3) นักเรียนจะเสนอวิธีการ แก้ไขปัญหาและเจรจา อย่างไรเพื่อให้สมาชิกคน นั้นมีส่วนร่วมในการ ทำงาน?	5 คะแนน	เสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน เช่น การช่วยเหลือหรือแบ่งงานใหม่ พร้อมการเจรจาอย่างสร้างสรรค์
	4 คะแนน	เสนอวิธีแก้ปัญหาได้ดีแต่ขาดการเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอความคิดเห็นหรือไม่ยืดหยุ่นในการเจรจา
	3 คะแนน	เสนอวิธีแก้ปัญหาได้เพียงบางส่วน และการเจรจาไม่ประสบผลสำเร็จ
	2 คะแนน	เสนอวิธีแก้ไขปัญหาได้ไม่ดีพอและการเจรจาล้มเหลว
	1 คะแนน	ไม่มีข้อเสนอในการแก้ไขปัญหา และไม่สามารถเจรจาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4) นักเรียนจะปรับวิธีการ สื่อสารของคุณอย่างไร หากสมาชิกแสดงท่าทีไม่ ยอมรับคำวิจารณ์?	5 คะแนน	ปรับวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์เมื่อสมาชิกในทีมไม่ยอมรับคำวิจารณ์ แสดงความเข้าใจและใช้การเจรจาที่อ่อนโยนมากขึ้น
	4 คะแนน	ปรับวิธีการสื่อสารเมื่อเกิดความขัดแย้งได้ดี แต่ไม่มากพอที่จะทำให้สถานการณ์ดีขึ้นมาก
	3 คะแนน	ไม่สามารถปรับการสื่อสารให้เหมาะสมได้เมื่อเกิดความขัดแย้ง
	2 คะแนน	ไม่ปรับวิธีการสื่อสารเมื่อเกิดความขัดแย้ง ทำให้สถานการณ์แย่ลง
	1 คะแนน	ไม่ปรับเปลี่ยนการสื่อสารเมื่อมีความขัดแย้ง ทำให้ความขัดแย้งรุนแรงขึ้น

ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถในการคิด

คำชี้แจง

แบบประเมินความสามารถในการคิดนี้เป็นการประเมินสมรรถนะผ่านการจำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อประเมินความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายควรใช้สถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัย โดยเน้นการตัดสินใจที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน:

สถานการณ์: การวางแผนจัดวันเกิดของฉันทัน

สถานการณ์: นักเรียนต้องวางแผนจัดงานวันเกิดของตนเอง แต่ด้วยเงินเก็บของนักเรียนมีจำนวนจำกัด นักเรียนสามารถชวนเพื่อนได้ 4 คน และต้องเลือกว่าจะใช้เงินกับสิ่งใด เช่น อาหาร ขนม เครื่องดื่ม หรือของเล่นเพื่อเล่นในงาน นักเรียนต้องคิดว่า จะใช้งบประมาณอย่างไรให้ทุกคนสนุกและมีความสุข

คำถามประเมิน:

1. นักเรียนจะวิเคราะห์ความต้องการของเพื่อนทั้ง 4 คน เพื่อเลือกอาหาร ขนม และของเล่นได้อย่างไร?
2. นักเรียนจะคิดหาวิธีใช้งบประมาณให้คุ้มค่าที่สุดได้อย่างไร?
3. ถ้านักเรียนมีงบไม่พอสำหรับทุกอย่าง นักเรียนจะเลือกตัดสินใจตัดสิ่งใดออก และเพราะเหตุใด?
4. นักเรียนจะคิดหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อทำให้งานสนุกขึ้นโดยไม่ต้องใช้เงินมากขึ้นได้อย่างไร?

เกณฑ์การให้คะแนน

คำถามที่	ระดับคะแนน	คำบรรยายระดับคะแนน
1) นักเรียนจะวิเคราะห์ความต้องการของเพื่อนทั้ง 4 คน เพื่อเลือกอาหาร ขนม และของเล่นได้ได้อย่างไร?	4 คะแนน	ระบุความชอบหรือความสนใจของเพื่อนแต่ละคนได้อย่างแม่นยำ และเชื่อมโยงกับการเลือกอาหาร ขนม และของเล่นที่เหมาะสม ทำให้ทุกคนรู้สึกสนุกสนาน
	3 คะแนน	ระบุความชอบของเพื่อน ๆ ได้ แต่ขาดความละเอียดในบางส่วน อาจมีการเลือกสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับบางคน
	2 คะแนน	ระบุความชอบของเพื่อน ๆ ได้เพียงบางคน และมีการเลือกสิ่งที่ไม่เหมาะสมสำหรับบางคน ทำให้บางคนอาจไม่รู้สึกรื่นเริง
	1 คะแนน	ไม่สามารถวิเคราะห์หรือระบุความชอบของเพื่อน ๆ ได้ ทำให้เลือกสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับทุกคน

คำถามที่	ระดับคะแนน	คำบรรยายระดับคะแนน
2) นักเรียนจะคิดหาวิธีใช้งบประมาณให้คุ้มค่าที่สุดที่สุดได้อย่างไร?	4 คะแนน	แสดงให้เห็นถึงการวางแผนงบประมาณอย่างละเอียด โดยคิดหาวิธีการเลือกสิ่งที่มีค่าที่สุด เช่น เปรียบเทียบราคา จำนวนปริมาณที่ต้องการ และประยุกต์การใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด
	3 คะแนน	พยายามวางแผนการใช้งบประมาณโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า แต่ยังไม่คำนวณหรือวางแผนได้ครบถ้วน
	2 คะแนน	พยายามวางแผนการใช้งบประมาณ แต่ขาดความละเอียดในรายละเอียด เช่น ไม่คำนึงถึงปริมาณหรือราคา
	1 คะแนน	ไม่สามารถวางแผนการใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่า ขาดการคำนวณหรือการเปรียบเทียบราคา
3) ถ้านักเรียนมีงบไม่พอสำหรับทุกอย่าง นักเรียนจะเลือกตัดสินใจตัดสิ่งใดออก และเพราะเหตุใด?	4 คะแนน	ตัดสินใจตัดบางสิ่งออกอย่างสมเหตุสมผล โดยพิจารณาจากความสำคัญ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และแสดงเหตุผลที่ชัดเจนในการเลือก
	3 คะแนน	เลือกตัดบางสิ่งออกได้อย่างสมเหตุสมผล แต่เหตุผลในการตัดสินใจอาจไม่ชัดเจนหรือมีบางส่วนที่ไม่สอดคล้อง
	2 คะแนน	เลือกตัดสิ่งบางอย่างออกได้ แต่การตัดสินใจอาจไม่สมเหตุสมผลและไม่มีเหตุผลที่ชัดเจน
	1 คะแนน	ไม่สามารถตัดสินใจเลือกสิ่งใดออกได้ หรือเลือกตัดออกโดยไม่มีเหตุผลที่ชัดเจน
4) นักเรียนจะคิดหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้งานสนุกขึ้นโดยไม่ต้องใช้เงินมากขึ้นได้อย่างไร?	4 คะแนน	เสนอแนวทางสร้างสรรค์ในการทำงานสนุกขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมพิเศษ การนำสิ่งของที่มีอยู่แล้วมาใช้ หรือใช้เกมและกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้เงิน
	3 คะแนน	เสนอแนวทางใหม่ ๆ ได้บ้าง แต่แนวทางที่นำเสนออาจจะยังไม่สามารถทำให้เกิดความสนุกได้เท่าที่ควร
	2 คะแนน	เสนอแนวทางใหม่บ้าง แต่ยังไม่สามารถทำงานสนุกได้ หรือวิธีที่เสนอยังไม่มีความเป็นไปได้สูง
	1 คะแนน	ไม่มีการเสนอแนวทางใหม่ ๆ หรือเสนอแนวทางที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา

คำชี้แจง

แบบประเมินความสามารถในการแก้ปัญหานี้เป็นการประเมินสมรรถนะผ่านการจำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายควรใช้สถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัย โดยเน้นการตัดสินใจที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน:

สถานการณ์: การจัดการความขัดแย้งของฉันทกับเพื่อน

สถานการณ์: นักเรียนเกิดปัญหากับเพื่อนในห้องเรียน เนื่องจากทั้งสองคนต้องการใช้วงเวียนอันเดียวกันของคุณครูที่มีอันเดียว เพื่อทำการบ้านและไม่สามารถยืมใครได้อีก นักเรียนต้องแก้ปัญหาให้ทั้งสองฝ่ายสามารถทำการบ้านเสร็จได้ทันเวลา โดยไม่เกิดความขัดแย้งเพิ่มเติม

คำถามประเมิน:

- 1) นักเรียนจะหาวิธีการใดเพื่อให้นักเรียนและเพื่อนสามารถทำการบ้านได้ทันเวลา แม้จะมีวงเวียนเพียงอันเดียว?
- 2) นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไรหากเพื่อนของคุณยังไม่ยอมแบ่งปันวงเวียน? นักเรียนจะอธิบายเหตุผลการตัดสินใจของนักเรียนอย่างไร?
- 3) นักเรียนจะใช้วิธีการใดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์นี้อีกในอนาคต?

เกณฑ์การให้คะแนน

คำถามที่	ระดับคะแนน	คำบรรยายระดับคะแนน
1) นักเรียนจะหาวิธีการใดเพื่อให้นักเรียนและเพื่อนสามารถทำการบ้านได้ทันเวลา แม้จะมีวงเวียนเพียงอันเดียว?	4 คะแนน	เสนอวิธีการแก้ปัญหาที่มีเหตุผล เช่น การแบ่งเวลาในการใช้วงเวียน
	3 คะแนน	เสนอวิธีการแก้ปัญหาที่ใช้ได้ เช่น การแบ่งเวลา แต่ยังไม่คิดหาวิธีเพิ่มเติมที่สร้างสรรค์
	2 คะแนน	เสนอวิธีแก้ปัญหาที่อาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้จริง เช่น พยายามให้เพื่อนทำการบ้านพร้อมกัน แต่ไม่วางแผนแบ่งเวลา
	1 คะแนน	ไม่สามารถเสนอแนวทางการแก้ปัญหาที่ใช้งานได้จริง หรือไม่มีการเสนอแนวทางการแก้ปัญหาเลย

คำถามที่	ระดับคะแนน	คำบรรยายระดับคะแนน
2) นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร หากเพื่อนของคุณยังไม่ยอมแบ่งปันวงเวียน? นักเรียนจะอธิบายเหตุผล การตัดสินใจของนักเรียนอย่างไร?	4 คะแนน	หากเพื่อนยังไม่ยอมแบ่งปัน นักเรียนสามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยอธิบายความสำคัญของการทำงานร่วมกัน และมีการเจรจาอย่างสงบเพื่อลดความขัดแย้ง
	3 คะแนน	สามารถตัดสินใจได้ดี มีการอธิบายเหตุผลแต่ยังขาดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเต็มที่
	2 คะแนน	ตัดสินใจได้ไม่ดีนัก และขาดเหตุผลที่ชัดเจนในการสนับสนุนการตัดสินใจ
	1 คะแนน	ขาดความสามารถในการตัดสินใจและไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้
3) นักเรียนจะใช้วิธีการใดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์นี้อีกในอนาคต?	4 คะแนน	เสนอวิธีการป้องกันปัญหาในอนาคต เช่น การยืมหนังสือเพิ่ม การแบ่งปันทรัพยากรระหว่างกัน หรือการวางแผนร่วมกับเพื่อนล่วงหน้า
	3 คะแนน	เสนอวิธีการป้องกันปัญหาในอนาคตได้บ้าง แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน
	2 คะแนน	ขาดการวางแผนป้องกันปัญหาในอนาคต หรือเสนอแนวทางที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์
	1 คะแนน	ขาดการวางแผนป้องกันปัญหาหรือไม่สามารถคิดหาวิธีการป้องกันปัญหาในอนาคตได้

ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คำชี้แจง

แบบประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต นี้เป็นการประเมินสมรรถนะผ่านการจำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อประเมินความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกัน ในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยง พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ควรใช้สถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัย โดยเน้นการตัดสินใจที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน:

สถานการณ์: จะทำอย่างไร เมื่อเจอการใช้โซเชียลมีเดียไม่พึงประสงค์

สถานการณ์: นักเรียนสังเกตเห็นว่ามีเพื่อนในกลุ่มใช้โซเชียลมีเดียในการส่งต่อข่าวปลอม หรือแสดงความคิดเห็นที่ไม่สุภาพกับผู้อื่น และชักชวนให้นักเรียนทำตาม นักเรียนจะ

คำถามประเมิน:

- 1) จะตัดสินใจอย่างไรเมื่อเห็นเพื่อนใช้โซเชียลมีเดียในทางที่ไม่เหมาะสม?
- 2) จะคิดหาวิธีการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโลกออนไลน์อย่างไร เพื่อให้การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ?

เกณฑ์การให้คะแนน

คำถามที่	ระดับคะแนน	คำบรรยายระดับคะแนน
1) นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไรเมื่อเห็นเพื่อนใช้โซเชียลมีเดียในทางที่ไม่เหมาะสม?	4 คะแนน	ตัดสินใจหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างชัดเจน พร้อมกับแสดงความเข้าใจถึงผลกระทบของข่าวปลอมหรือความคิดเห็นที่ไม่สุภาพต่อสังคมและเพื่อน ๆ
	3 คะแนน	เลือกที่จะไม่เข้าร่วมในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ยังไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้อย่างละเอียด
	2 คะแนน	ลังเลที่จะตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
	1 คะแนน	ไม่สามารถตัดสินใจที่จะหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ และอาจเข้าร่วมในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน

คำถามที่	ระดับคะแนน	คำบรรยายระดับคะแนน
2) นักเรียนจะคิดหาวิธีการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโลกออนไลน์อย่างไร เพื่อให้การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ?	4 คะแนน	หาแนวทางหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในโลกออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย เช่น การไม่แชร์เนื้อหาที่ไม่สุภาพหรือข่าวปลอม การรายงานเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม
	3 คะแนน	หลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ แต่ยังต้องการพัฒนาทักษะในการค้นหาแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้เพิ่มเติม
	2 คะแนน	หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้บางครั้ง แต่ยังมีแชร์เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ระวังในเรื่องข้อมูลที่แชร์
	1 คะแนน	ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในโลกออนไลน์ได้ และไม่รู้จักการกรองข้อมูลก่อนแชร์

ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คำชี้แจง

แบบประเมินความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายควรใช้สถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัย โดยเน้นการตัดสินใจที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน:

สถานการณ์: การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

สถานการณ์: นักเรียนต้องทำโปรเจกต์เกี่ยวกับประเพณีพื้นฐานเพื่อเสนอในห้องเรียน นักเรียนมีตัวเลือกในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น การสร้างสไลด์นำเสนอด้วย PowerPoint การทำคลิปวิดีโอด้วยสมาร์ทโฟน หรือการสร้างเว็บไซต์เพื่อนำเสนอข้อมูล นักเรียนต้องตัดสินใจว่าเทคโนโลยีไหนที่เหมาะสมที่สุดสำหรับโปรเจกต์นี้

คำถามประเมิน:

1. นักเรียนจะพิจารณาเลือกใช้เทคโนโลยีใดในการนำเสนอโปรเจกต์ และทำไมถึงเลือกเทคโนโลยีนั้น?
2. นักเรียนจะใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์ใดบ้างในการค้นคว้าข้อมูลและความรู้?
3. หากพบปัญหาในการใช้เทคโนโลยี เช่น ซอฟต์แวร์ไม่ทำงาน นักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร?

เกณฑ์การให้คะแนน

คำถามที่	ระดับคะแนน	คำบรรยายระดับคะแนน
1)นักเรียนจะพิจารณาเลือกใช้เทคโนโลยีใดในการนำเสนอโปรเจกต์ และทำไมถึงเลือกเทคโนโลยีนั้น?	4 คะแนน	เลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมและสามารถอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน
	3 คะแนน	เลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสม แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ละเอียด
	2 คะแนน	เลือกเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม แต่มีความพยายามในการอธิบาย
	1 คะแนน	ไม่มีการเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมหรือเลือกใช้ไม่ถูกต้อง
2) นักเรียนจะใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์ใดบ้างในการค้นคว้าข้อมูลและความรู้?	4 คะแนน	ใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์ที่เชื่อถือได้และนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างเหมาะสม
	3 คะแนน	ใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย แต่บางครั้งข้อมูลไม่เชื่อถือได้
	2 คะแนน	ใช้แหล่งข้อมูลไม่หลากหลายหรือไม่เชื่อถือได้
	1 คะแนน	ไม่ใช้แหล่งข้อมูลหรือข้อมูลไม่เชื่อถือได้
3)หากพบปัญหาในการใช้เทคโนโลยี เช่น ซอฟต์แวร์ไม่ทำงาน นักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร?	4 คะแนน	สามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นและแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	3 คะแนน	ระบุปัญหาได้ แต่การแก้ไขไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	2 คะแนน	ระบุปัญหาได้แต่ไม่สามารถแก้ไขได้
	1 คะแนน	ไม่สามารถระบุปัญหาหรือแก้ไขปัญหาได้เลย

ตัวอย่างแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 ประการ

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1.ความสามารถในการสื่อสาร 2.ความสามารถในการคิด 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยให้ผู้ประเมินพิจารณาตามความเป็นจริงจากพฤติกรรมที่ผู้เรียนได้ประพฤติหรือแสดงออก และทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับคะแนนที่สอดคล้องกับระดับผลการประเมินของท่าน

ระดับสมรรถนะหรือการแสดงออก

5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงออกเป็นประจำ

4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงออกบ่อยครั้ง

3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงออกบางครั้ง

2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงออกนานๆ ครั้ง

1 คะแนน หมายถึง ไม่ปฏิบัติหรือไม่แสดงออก

ข้อรายการประเมินสมรรถนะ	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก				
	5	4	3	2	1
1) ความสามารถในการสื่อสาร					
สามารถถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกได้อย่างชัดเจนและมีเหตุผล					
สามารถปรับการสื่อสารของคุณให้เหมาะสมกับผู้รับสารต่าง ๆ ได้					
ใช้ภาษาที่มีความสุภาพและเหมาะสมในบริบทต่าง ๆ					
สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือประสบการณ์เพื่อช่วยพัฒนาตนเองและสังคมได้					
มีทักษะในการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดหรือแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง					
สามารถรับข้อมูลข่าวสารและประเมินด้วยหลักเหตุผลได้ดี					
ใช้วิธีการสื่อสารที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อรายการประเมินสมรรถนะ	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก				
	5	4	3	2	1
สามารถใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรับส่งข้อมูล					
สามารถปรับปรุงการสื่อสารของตนเองเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้					
สามารถเลือกรับข้อมูลที่มีความถูกต้องและเหมาะสมเพื่อพัฒนาตนเองได้					
2) ความสามารถในการคิด					
สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนได้ดี					
สามารถสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่					
คิดสร้างสรรค์และเสนอแนวคิดใหม่ ๆ					
ใช้ทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อประเมินปัญหาหรือข้อโต้แย้งได้					
สามารถจัดระบบความคิดของคุณได้ดีเพียงใดในการจัดการกับงานที่ซับซ้อน					
ใช้ทักษะการคิดเชิงระบบเพื่อวางแผนการทำงานหรือการตัดสินใจ					
สามารถแยกแยะข้อมูลที่สำคัญจากข้อมูลที่ไม่สำคัญได้ดี					
ใช้ความคิดเชิงวิเคราะห์ในการประเมินสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน					
มีวิธีการเสนอทางเลือกและแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ					
สามารถเรียนรู้และพัฒนาความคิดจากประสบการณ์ที่ผ่านมาของคุณได้					
3) ความสามารถในการแก้ปัญหา					
สามารถระบุปัญหาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน					
ใช้ข้อมูลและเหตุผลในการวิเคราะห์ปัญหาได้ดี					
สามารถสร้างทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่มีความหลากหลายได้					
ใช้ทักษะการคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาได้					
สามารถตัดสินใจในการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคมได้					

ข้อรายการประเมินสมรรถนะ	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก				
	5	4	3	2	1
ใช้ความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้					
สามารถจัดการกับอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ดี					
สามารถระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพที่สุดในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้					
สามารถเรียนรู้จากการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาและปรับปรุงได้					
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้					
4)ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต					
สามารถจัดการชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมและสภาพแวดล้อมได้ดี					
สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและต่อยอดความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง					
สามารถจัดการกับความขัดแย้งในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ดี					
มีวิธีการสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น					
สามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้					
สามารถจัดการกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ					
มีความสามารถในการเรียนรู้และปรับปรุงทักษะในการทำงาน					
สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้					
มีความสามารถในการดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจของตนเอง					
5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี					
สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับงานหรือกิจกรรมที่คุณทำได้					
มีทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารได้ดี					
ใช้เทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้					
สามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลออนไลน์ได้ดี					
สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้					

ข้อรายการประเมินสมรรถนะ	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก				
	5	4	3	2	1
ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ของตนเองได้					
สามารถวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีได้ดี					
สามารถสร้างสรรค์งานโดยใช้เทคโนโลยีได้					
คำนึงถึงผลกระทบต่อด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี					
สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมได้					

เอกสารประกอบงานวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาเครื่องมือการวัดประเมินผล
การเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ



พิมพ์ที่ ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1
หมู่ที่ 20 กิโลเมตรที่ 48 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง
อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 13180